

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/246570,1939-Oblezenie-Warszawy-filmowa-opowiesc-o-wrzesniu-ktory-na-zawsze-zmienil-obli.html>
02.09.2026, 17:14

[Następny](#)

[Powrót](#)

„1939. Oblężenie Warszawy” – filmowa opowieść o wrześniu, który na zawsze zmienił oblicze miasta i świata

1 września 2026 r., w 87. rocznicę wybuchu II wojny światowej, w Centralnym Przystanku Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Warszawie odbył się pokaz filmu dokumentalnego „1939. Oblężenie Warszawy” w reżyserii Eugeniusza Starky’ego. Była to okazja do spotkania z historią, która mimo upływu dziesięcioleci wciąż nie pozwala o sobie zapomnieć. Liczna publiczność pokazała, że pamięć o tamtych wydarzeniach pozostaje ważna dla naszego społeczeństwa.

01.09.2026

[II Wojna Światowa](#)

Podczas wydarzenia reżyser Eugeniusz Starky oraz Tomasz Stempowski, pracownik Archiwum IPN, przybliżyli sylwetkę amerykańskiego dokumentalisty Julienu Bryana i opowiedzieli o swojej pracy nad jego spuścizną.

Film powstał na podstawie oryginalnych, odrestaurowanych zdjęć i materiałów filmowych autorstwa Julienu Bryana – amerykańskiego korespondenta i filmowca, który we wrześniu 1939 roku przybył do oblężonej Warszawy. Jego kamera rejestrowała rzeczywistość, która dla mieszkańców była codziennością, a dla świata miała stać się wstrząsającym świadectwem niemieckiej agresji. Twórcy dokumentu pokazują Bryana nie tylko jako obserwatora wydarzeń, lecz także człowieka świadomego ich znaczenia.

Szczególnie poruszającym elementem produkcji są rozmowy z uczestnikami i świadkami września 1939 roku. Reżyser dotarł m.in. do osób, które jako dzieci zostały sfotografowane przez Bryana. Ich wspomnienia pozwalają spojrzeć na dramat wojny z perspektywy tych, którzy doświadczyli go osobiście.

Dokument przedstawia szeroki kontekst polityczny i militarny wydarzeń 1939 roku, jednak jego siłą pozostaje perspektywa pojedynczego człowieka. Wielka historia nie jest tu odległą opowieścią z podręcznika. Ma twarze konkretnych osób, ich głosy, wspomnienia i emocje. To właśnie mieszkańcy Warszawy i jej obrońcy stają się bohaterami opowieści o mieście, które mimo bombardowań nie przestało żyć.

Kamera Bryana stała się świadkiem historii. Dzięki jego materiałom świat otrzymał obrazy Warszawy z pierwszych tygodni wojny – miasta płonącego i niszczonego, ale jednocześnie pełnego ludzi, którzy nie poddawali się rozpacz. W produkcji wykorzystano również dokumenty i pamiątki udostępnione przez rodziny związane z wydarzeniami września 1939 roku.

Film powstał m.in. przy współpracy z Instytutem Strat Wojennych im. Profesora Jana Karskiego, któremu poświęcona jest wystawa aktualnie prezentowana w Centralnym Przystanku Historia.

Pokaz „1939. Oblężenie Warszawy” był czymś więcej niż projekcją. Stał się spotkaniem z historią ludzi, którzy 87 lat temu znaleźli się w samym centrum wojennego kataklizmu – tych, którzy walczyli, ginęli, ratowali rannych, chronili swoich bliskich i każdego dnia próbowali przetrwać

kolejne bombardowania. To pamięć, której nie wolno utracić.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala

II wojna światowa

Pokaz filmu